

YTTRANDE

2012-01-09

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

**Synpunkter på förslag till EU-direktiv om årsbokslut,
sammanställda redovisningar och rapporter i vissa typer av företag,
Ju2011/7836/L1**

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovannämnda förslag till EU-direktiv på remiss.

Mot bakgrund av BFNs verksamhetsområde har förslaget granskats främst utifrån de mindre företagens perspektiv och hur förslaget påverkar normgivningen för dessa. Först framförs nämndens övergripande synpunkter på förslaget. Därefter kommenteras olika punkter i förslaget i en bilaga.

Övergripande synpunkter

Förslaget är skrivet utifrån vad som krävs av små företag (ofta utan möjlighet till ytterligare nationella regler). Därefter tillkommer ytterligare krav för medelstora och stora företag med större möjligheter till nationell anpassning.

<i>Storleksgränser företag</i>	<i>Micro</i>	<i>Små</i>	<i>Medelstora</i>	<i>Stora</i>
Balansomslutning €	0,5 miljoner	5 miljoner	20 miljoner	<
Nettoomsättning €	1 miljon	10 miljoner	40 miljoner	<
Antal anställda	10	50	250	<

Storlekskriterierna är bindande och innebär att ÅRL:s nuvarande indelning i mindre och större företag inte kan användas. BFN:s normgivning utgår från ÅRL:s storlekskategorier och den ändrade indelningen kommer att medföra att BFN:s pågående projekt med olika kategorier av redovisningsnormer för små och stora företag måste omarbetas helt.

Förslaget omfattar även de s.k. mikroföretagen. I den motiveringen anges att i det fortsatta arbetet kommer att övervägas hur på bästa sätt det slutliga interinstitutionella avtalet om 2009 års direktiv (direktivet om finansiella rapporter för mikroenheter)

kan integrera. Mikroföretagen beräknas utgöra 75 % av Europas företag. En fråga som kan ställas är om det verkligen finns ett behov av harmonisering för små företag, inklusive mikroföretag, då dessa i mindre grad bedriver gränsöverskridande verksamheter.

Ett av de centrala målen i kommissionens översyn av de fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiven är att förenkla bestämmelserna, huvudsakligen för de små företagen. I motiveringen anges att genom förslaget införs en särskild ordning för små företag som väsentligt kommer att minska dagens administrativa börda för dessa företag när de utarbetar sina finansiella rapporter. I motiveringen anges även att förenklingen i första hand består i att kraven på upplysningar begränsas och att medlemsstaterna inte får lägga till ytterligare krav. BFN ifrågasätter valet av de upplysningar som ska lämnas och likaså om urvalet verkligen innebär en förenkling. Framför allt mot bakgrund av att en del av upplysningskraven innebär nya skyldigheter för små företag. Idag får medlemsstaterna medge undantag från vissa av de upplysningskrav som nu föreslås bli obligatoriska. I förslaget motiveras inte närmare varför dessa upplysningskrav nu anses så viktiga att de blir obligatoriska och enligt BFN:s mening motverkas förenklingsambitionen.

I Sverige råder ett samband mellan redovisning och beskattning som innebär att företagens räkenskaper ligger till grund för beräkning av det beskattningsbara resultatet. För de mindre företagen har BFN:s normgivningsarbete resulterat i en samordning mellan redovisnings- och skattereglerna så att företagen ska behöva göra så få justeringar som möjligt i sin inkomstdeklaration. Detta medför väsentligt färre regler och den administrativa bördan för dessa företag har minskat. Enligt BFN innebär de föreslagna begränsningarna i redovisningslagstiftning och därmed kompletterande normgivning att företagens arbete med uppgiftsskyldigheter enligt t.ex. skattelagstiftningen ökar oproportionerligt därför att man är tvungen att i större utsträckning än idag göra skattemässiga korrigeringar. Regelbördan måste ses i ett helhetsperspektiv snarare än utifrån enskilda direktiv.

BFN ifrågasätter kravet i artikel 5 punkt 3 att avsteg från direktivets allmänna principer *ska* tillåtas om det behövs för att ge en sann och rättvisande bild av företagets tillgångar, skulder, ekonomiska ställning och resultat. Det är knappast en förenkling för små företag om det inte räcker att följa lag och kompletterande normgivning utan företaget också ska bedöma om årsbokslutet ger en sann och rättvisande bild.

BFN ifrågasätter även kravet på redovisning enligt den ekonomiska innebörden. Kan detta vara en förenkling, framför allt för små företag som måste ta ställning till innebörden i varje transaktion och inte bara se till den juridiska innebörden? BFN:s normgivning för små företag utgår idag från den juridiska innebörden.

BFN anser att det är bra att samla regler för både juridisk person och koncern i samma direktiv. Även förslagen att poolingmetoden inte längre får användas vid

koncernkonsolidering samt att LIFO-metoden mönstras ut vid varulagervärdering välkomnas.

BFN beklagar den korta remisstiden och hoppas få återkomma med synpunkter i takt med att arbetet med det nya redovisningsdirektivet fortgår.

Olle Stenman
ordförande

Gunvor Pautsch
föredragande

Bilaga 1: Detaljsynpunkter på förslaget

Bilaga 1

Detaljsynpunkter på förslaget (punkterna motsvarar punkterna i direktivet)

2. Definitioner

- *Tillverkningskostnad.* "Posten" ersätter "produkten", menas posten i balansräkningen? Distributionskostnader ska inte tas med, menas hemtagningskostnader och vad göra om de ingår i priset?
- *Värdejustering.* Endast avskrivning och nedskrivning ingår i begreppet. På andra ställen används snarlika begrepp som omvärdering och värdoförändring där också uppskrivningar och verkligt värdevärdering ingår. Genom att begreppen är så lika kan de lätt sammanblandas.
- *Moderföretag.* Är ett företag som kontrollerar ett annat företag. I definitionen för dotterföretag och intresseföretag finns istället krav på bestämmande respektive betydande inflytande. Det skulle vara en fördel om begreppet bestämmande inflytande används även i moderföretagsdefinitionen. I artikel 23 utvecklas vilka moderföretag som ska upprätta koncernredovisning och vilka dotterföretag som ska ingå utifrån kontrollbegreppet. Även här borde utgångspunkten vara bestämmande inflytande.
- *Företagsgrupp.* Enligt definitionen är det den grupp av företag som omfattas av koncernredovisningen. Enligt artikel 24 undantas små företagsgrupper från kravet på att upprätta koncernredovisning. Hur hänger det ihop?
- *Anknutna företag.* Verkar vara en överflödigt definition eftersom anknutet företag ingår i företagsgruppen.
- BFN saknar definitioner på tillgång, skuld, intäkt och kostnad.

5.1. Allmänna principer

Periodiseringsprincipen bör knytas ihop med en balansräkningsansats.

6.2. I punkten 2 kan andra stycket strykas då det redan framgår av första stycket.

7.2.b. "De betecknas som varubaserade avtal" har ersatt den tidigare skrivningen "De utformades för detta ändamål när de ingicks". Tar principen om den ekonomiska innebörden över så att det betyder samma sak?

9. Posten Långfristiga värdepappersinnehav saknas i balansräkningsstatistiken.

9 och 17.1.d. Inom linjenposterna Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser har ersatts av ett notkrav. En generell väsentlighetsregel har införts. Begreppet ansvarsförbindelser har försvunnit och ersatts av ekonomiska förpliktelser. Är det avsett att vara en förändring av informationen?

11.5. Avskrivning över ekonomisk livslängd bör ändras till över nyttjandeperioden. Detta står redan i ÅRL och används i praktiken. Jämför 11.10 där det står nyttjandeperiod vad gäller avskrivning av goodwill.

11.11. Förbudet att mot att använda en avsättning för att justera tillgångars värde har försvunnit. Är det avsett att vara en förändring?

15. Intäkts- och kostnadsposter av exceptionell storlek eller incidens ska redovisas separat och förklaras i not. Detta ersätter posten extraordinära intäkter och kostnader och betyder sannolikt att det oftare måste redovisas belopp enligt denna regel. Enligt BFN räcker det med en förklaring i not.

22. En språklig översyn bör göras vad gäller ”..dotterföretagen har *upprättats* i någon av de företagsformer..”

25.3.c. Tredje meningen konstigt formulerad (godkänd av medlemsstaten). Vad innebär det?

Små företag

4.1 och 4.5. Årsbokslutet består av balansräkning, resultaträkning och noter. Förvaltningsberättelse och andra uppgifter än som krävs enligt direktivet får ej ingå. Enligt 20.3 kan små företag undantas från skyldigheten att upprätta förvaltningsberättelse. BFN anser att förvaltningsberättelsen även fortsättningsvis ska vara en del av årsredovisningen och inte en separat handling.

17.1.e. Upplysning ska lämnas om alla arrangemang som inte finns i balansräkning och dess ekonomiska inverkan. Detta är en skärpning mot nu gällande regler och innebär inte någon förenkling. Nuvarande regler kräver upplysning endast under förutsättning att riskerna eller fördelarna med sådana arrangemang är betydande och i den mån offentliggörande av dessa risker eller fördelar är nödvändigt för bedömning av företagets ekonomiska ställning. BFN ifrågasätter upplysningskravet ur ett förenklingsperspektiv.

17.1.h. Upplysning om transaktioner med närstående ska lämnas. Nuvarande regler omfattar större företag och endast om transaktionerna varit betydande. Ännu en skärpning som BFN ifrågasätter. Detta gäller inte företag som ingår i en koncern som inte upprättar koncernredovisning där upplysningar enligt 5 kap. 7 § ÅRL även fortsättningsvis bör krävas.

17.2. Inga upplysningar utöver de uppräknade i 17.1 får krävas. Detta innebär bl.a. medlemsländerna inte får kräva upplysningar som förslag till resultatdisposition, anläggningsnoten, namn m.m. på företag där man är obegränsat ansvarig m.fl. upplysningar. BFN anser att medlemsländerna ska ha möjlighet att kräva fler upplysningar för få en helhetsbild av företagets ställning och resultat.

20.3. Små företag får undantas från skyldigheten att utarbeta förvaltningsberättelse. Det är oklart om medlemsländerna kan undanta vissa delar eller om alla krav måste uppfyllas? Se BFN:s tidigare synpunkt att förvaltningsberättelsen ska ingå som en del i årsredovisningen.

24.1. Sammanställd redovisning (koncernredovisning) får ej krävas av moderföretag i en liten koncern utom när ett anknutet företag är ett företag av allmänt intresse. Förslaget är bra då koncernredovisning som regel är administrativt betungande.

31.1. Små företag får undantas från skyldigheten att offentliggöra resultaträkningen och förvaltningsberättelsen. Vad gäller för balansräkningen och noterna? Årsbokslutet ska enligt 4.1 utgöra en helhet varför endast en balansräkning kan vara svår att förstå.

Medelstora företag

16. Medelstora företag ska tillåtas visa resultaträkning i förkortad form. Ett medelstort företag är efter svenska förhållanden stort och har en vidare intressentkrets varför en förkortad resultaträkning ger undermålig information.

18.i-j. Aktiernas nominella värde eller parivärde ska anges. I Sverige används kvotvärde enligt ABL. Det är lämpligt att detta värde kan fortsätta att användas.

Stora företag

BFN ifrågasätter att regler för hur en rapport om betalningar till offentliga myndigheter ska ingå i ett redovisningsdirektiv.